

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz (przewodniczący)

SSN Monika Koba

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku H. K.
przy uczestnictwie H. H., B. C. i J. S.
o podział majątku, dział spadku i zniesienie współwłasności,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 28 lutego 2019 r.,
zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie Sądu Okręgowego w K.
z dnia 15 czerwca 2018 r., sygn. akt III Ca (...),

**oddala zażalenie, pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego Sądowi, który wyda orzeczenie
kończące postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. w sprawie z wniosku H. K. przy udziale H. H., B. C. i J. S. o podział majątku wspólnego, dział spadku i zniesienie współwłasności postanowieniem z dnia 15 czerwca 2016 r. uchylił postanowienie Sądu Rejonowego w C. z dnia 17 sierpnia 2017 r. i przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania. Sąd wskazał, że do istoty postępowania w sprawach działowych należy ustalenie składu i wartości majątku podlegającego działowi, a następnie rozstrzygnięcie o sposobie podziału i ewentualnie innych zgłoszonych roszczeniach. Podkreślił, że sądowy dział spadku powinien obejmować cały spadek, natomiast Sąd pierwszej

instancji rozstrzygnął tylko o jednym ze składników masy spadkowej, naruszając art. 684 k.p.c. i art. 1038 § 1 k.c. nie ustalił w sposób właściwy składu majątku wspólnego J. i M. S. z daty ustania wspólności ustawowej ani masy spadkowej po M. S. Jako podstawę kasatoryjną rozstrzygnięcia wskazał nierozpoznanie istoty sprawy (art. 368 § 4 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Wnioskodawczyni wniosła zażalenie na postanowienie o uchyleniu postanowienia Sądu Rejonowego w C. i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania (art. 394¹ § 1¹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Wnosząc o uchylenie postanowienia zarzuciła naruszenie art. 1038 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nieprzyjęcie ważnych powodów uzasadniających ograniczenie działu spadku po zmarłym M. S. do części spadku tj. nieruchomości położonej w P., która stanowiła główny składnik majątku wspólnego, a obecnie masy spadkowej.

Sąd Najwyższy zważył:

Zgodnie z art. 394¹ § 1¹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania mu sprawy do ponownego rozpoznania. Zażalenie to jest szczególnym rodzajem środka zaskarżenia, a kognicja Sądu Najwyższego nie może wkraczać w merytoryczne kompetencje sądu drugiej instancji rozpoznającego apelację. Zażalenie przewidziane w art. 394¹ § 1¹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. nie jest bowiem środkiem prawnym służącym kontroli materialno-prawnej podstawy orzeczenia, która może być przeprowadzona wyłącznie w postępowaniu kasacyjnym. Sąd Najwyższy bada zatem jedynie przesłanki przewidziane art. 386 § 4 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., t.j. ocenia, czy sąd drugiej instancji prawidłowo zakwalifikował określoną sytuację procesową jako odpowiadającą przyjętej podstawie orzeczenia kasatoryjnego i odpowiednio oddała zażalenie, albo uchyla zaskarżony wyrok przekazując tym samym sprawę sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania (por. postanowienie z dnia 7 listopada 2012 r., IV CZ 147/12, OSNC 2013, nr 3, poz. 41 i postanowienie z dnia 15 lutego 2013 r., I CZ 5/13, OSNC-ZD 2014, nr A, poz. 4).

Skarżąca poprzestała na wskazaniu w zażaleniu przepisu prawa materialnego, który jej zdaniem został wadliwie zastosowany i polemice ze

stanowiskiem Sądu drugiej instancji. Nie zakwestionowała jednak prawidłowości powołanej podstawy kasatoryjnej, ani nie wskazała jej w zarzutach zażalenia. Sąd Najwyższy może z urzędu uwzględniać jedynie nieważność postępowania, a taka kwalifikowana wadliwość postępowania apelacyjnego nie wystąpiła.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie, orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawiając, zgodnie z art. 108 § 2 w zw. z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., sądowi który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

aj